

prima instanță: Judecătoria Nisporeni (jud. M. Ulinici)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud.: T. Vieru, T. Chișca – Doneva, L. Gafton)

ÎNCHEIERE

5 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Tamara Chișca - Doneva

Luiza Gafton

examinând cererea de revizuire declarată de către Ion Cerga,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Cerga împotriva Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „NISPORENI - SILVA”, cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 6 septembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție, deciziei din 4 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 1 decembrie 2016 a Judecătoriei Nisporeni,

c o n s t a t ă :

La 1 noiembrie 2016, Ion Cerga a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „NISPORENI - SILVA”, cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, în baza contractului individual de muncă, a fost angajat în funcția de pădurar la cantonul nr. 6 în ocolul silvic Nisporeni al Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „NISPORENI –SILVA”, iar, prin ordinul nr. 69-c din 28 octombrie 2016, a fost concediat în temeiul articolului 86 alin. 1 lit. k) din Codul muncii.

Ion Cerga a considerat că actul angajatorului menționat mai sus a fost emis ilegal. În susținerea acestui punct de vedere, a subliniat că, în conformitate cu art. 210 alin. (1) lit. a) din Codul muncii, ordinul de sancționare urmează să conțină obligatoriu temeiurile de drept ale aplicării sancțiunii. Totodată, el a specificat că nu există vreo hotărâre sau decizie a organelor competente, care ar dovedi

culpabilitatea sa, privind tăierile ilicite de pădure în perioada anului 2015 și perioada august - septembrie 2016.

Din aceste considerente, reclamantul a pretins restabilirea în funcția deținută anterior cu încasarea în beneficiul său a salariului pentru absența forțată de la serviciu începând cu data concedierii. Opinia sa a fost fundamentată pe articolele 89 și 90 din Codul muncii. Suplimentar, acesta a subliniat că, prin concedierea ilegală, pârâtul i-a cauzat un prejudiciu moral ce îl estimează în cuantum de 20 000 lei, fiind exprimat prin suferințele psihice suportate, rușine, incomoditate și umilință.

Ion Cerga a solicitat anularea ordinului nr. 69-c din 28 octombrie 2016, cu privire la concedierea sa din funcția de pădurar a cantonului nr. 6 a ocolului silvic Nisporeni, restabilirea în funcția de pădurar a cantonului nr. 6 a ocolului silvic Nisporeni și încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu.

La fel, reclamantul a cerut repararea prejudiciului moral în mărime de 20 000 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată, compuse din cheltuielile de asistență juridică în cuantum de 15 000 de lei și cheltuielile de transport în sumă de 2 101 lei.

În cadrul examinării cauzei, pârâtul „NISPORENI – SILVA” Î.S. a depus referință în întâmpinarea cererii de chemare în judecată, considerând că reclamantul a fost concediat corect în baza unor motive suficiente și relevante (vol. I, f. d. 33 – 35).

Prin hotărârea din 1 decembrie 2016 a Judecătorei Nisporeni, s-a respins acțiunea ca nefondată (vol. I, f. d. 72, 76 – 79).

Împotriva acestui act de dispoziție, reclamantul Ion Cerga a declarat apel în termenul legal (f. d. 182). În rezultat, „NISPORENI – SILVA” Î.S. a formulat o referință, solicitând respingerea cererii acestuia (vol. I, f. d. 89 – 91, 125 - 126).

Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 4 aprilie 2017, a respins cererea de apel, promovată de Ion Cerga, și a menținut hotărârea Judecătorei Nisporeni din 1 decembrie 2016 (vol. I, f. d. 178 – 187).

Curtea Supremă de Justiție, prin încheierea din 6 septembrie 2017, a considerat recursul indicat *supra* ca fiind inadmisibil (vol. I, f. d. 220 – 227).

La 7 decembrie 2017, Ion Cerga a depus cerere de revizuire împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 6 septembrie 2017, deciziei Curții de Apel din 4 aprilie 2017 și hotărârii Judecătorei Nisporeni din 1 decembrie 2016, solicitând casarea acestor acte judecătorești.

Prin încheierea din 24 ianuarie 2018 a Curții Supreme de Justiție, cererea de revizuire a fost respinsă ca inadmisibilă (vol. II, f. d. 73 – 81).

În motivarea actului judecătoresc, instanța de revizuire a reținut că Ion Cerga a prezentat următoarele înscrisuri pentru redeschiderea procedurilor judiciare: hotărârea Inspecției Ecologice Nisporeni pe cauza contravențională nr. 03 din 22 februarie 2017 (vol. II, f. d. 5), încheierea executorului judecătoresc Angheluța Elena nr. 182s – 1909/17, privind intentarea procedurii de executare din 24 martie 2017 (vol. II, f. d. 6), borderoul de determinare a cheltuielilor și spezelor în procedura de executare, întocmit de executorul judecătoresc Elena Angheluța (vol.

II, f. d. 7), cererea de chemare în judecată, depusă la 16 mai 2017, cu nr. de intrare 5 – 4220 la Judecătoria Ungheni (sediul Nisporeni), de către „NISPORENI – SILVA” Î.S. împotriva Fărîmă Alexandru Iacob, cu privire la repararea prejudiciului material (vol. II, f. d. 8), procesul – verbal cu privire la contravenție silvică nr. 03 – 01 din 16 ianuarie 2017 (vol. II, f. d. 9 – 10) și cererea prealabilă a „NISPORENI – SILVA” Î.S. nr. 30 din 7 februarie 2017 (vol. II, f.d. 11). Totuși Colegiul judiciar a subliniat că noile elemente de fapt, susținute de revizuent, nu au o putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată și nu au forță de a schimba constatările acesteia, de vreme ce argumentele date au fost examinate anterior, în special, acelea ce vizează tăierea ilicită a masei lemnoase de o altă persoană. De fapt, potrivit jurisprudenței CtEDO, simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare a cauzei civile.

Prin urmare, instanța de judecată a statuat că înscrisurile și observațiile susținute de revizuent nu întrunesc nicio condiție de la articolul 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

La 31 mai 2018, Ion Cerga a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 6 septembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție, deciziei din 4 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 1 decembrie 2016 a Judecătoriei Nisporeni (vol. II, f. d. 84 – 87).

Revizuentul a solicitat anularea actelor indicate mai sus.

În argumentarea punctului lui de vedere, Ion Cerga a amintit că faptele de tăiere ilicită pentru care a fost eliberat din funcție, au fost incriminate lui Fărîmă Alexandru Iacob. Împrejurarea respectivă se demonstrează prin încheierea procesului – verbal cu privire la contravenție silvică din ianuarie 2017. Ulterior, la 15 mai 2017, „NISPORENI – SILVA” Î.S. a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Fărîmă Alexandru, cu privire la repararea prejudiciului material, cauzat de tăierea ilicită a masei lemnoase din cantonul nr. 6, ocolul silvic Nisporeni.

Prin urmare, la 20 martie 2017, Judecătoria Nisporeni a pronunțat hotărârea nr. 2 – 738/17 de admitere integrală a acțiunii sus – menționate. Acest act judecătoresc a intrat în vigoare la 20 aprilie 2018.

În opinia revizuentului, circumstanțele prezentate supra constituie o circumstanță nouă, care poate corecta o eroare judiciară. De altfel, motivele, ce au stat la baza hotărârii judecătorești, au fost invocate și la concedierea lui.

În drept, cererea de revizuire este întemeiată pe art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă și articolele 6, 13 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

La 26 iunie 2018, Curtea Supremă de Justiție a comunicat cererea de revizuire Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „NISPORENI - SILVA”, informând despre posibilitatea depunerii referinței. În mod corespunzător, dacă referința nu este prezentată până la examinarea cauzei, admisibilitatea cererii se decide în lipsa acesteia (vol. II, f. d. 92).

Intimatul „NISPORENI – SILVA” Î.S. a depus referință în întâmpinarea cererii de revizuire, solicitând respingerea acesteia și menținerea actelor atacate de revizuent.

La 4 septembrie 2018, Ion Cerga, reprezentat de avocatul Burlacu Marcel, a depus cerere de revizuire suplimentară. În cuprinsul acesteia, revizuentul a arătat că Fărîmă Alexandru a achitat prejudiciul stabilit prin hotărârea din 20 martie 2018 a Judecătoriei Ungheni, fiind anexate înscrisuri în acest sens.

În corespundere cu articolul 452 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, revizuirea s-a examinat fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Astfel, Colegiul judiciar a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de revizuire au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței controlul actelor judecătorești contestate. Mai mult, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Auza Vilho Eskelinen și alții vs Finlanda*, 19 aprilie 2007, parag. 72 – 75, *Eriksson vs Suedia*, 12 aprilie 2012, parag. 66, 72, *Pönkä vs Estonia*, 8 noiembrie 2016, parag. 33 – 34).

Verificând încheierea supusă revizuirii, în raport cu criticile formulate și în limitele temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire este inadmisibilă, pentru motivele ce se succed.

Posibilitatea revizuirii prevăzute de Capitolul XXXIX din Codul de procedură civilă reprezintă o procedură excepțională. Prin urmare, cererile de revizuire a hotărârilor judecătorești trebuie supuse unei analize stricte.

În conformitate cu articolul 446 alin. (1) din Codul de procedură civilă, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol.

Alineatul 2 prevede că încheierile de încetare a procesului conform articolului 265 lit. c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform articolului 186¹ pot fi supuse revizuirii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.

Structura logico – juridică a articolului 451 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă prevede condițiile de formă și de conținut a unei cereri de revizuire, obligația revizuentului de a depune cererea la instanța competentă și inadmisibilitatea avansării repetate a unei asemenea cereri, care este întemeiată pe aceleași temeiuri. În mod corespunzător, nerespectarea acestor cerințe legale dictează aplicarea articolului 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Totuși, în urma modificărilor operate, prin Legea nr. 17 din 5 aprilie 2018, la articolele 446 și 448 din Codul de procedură civilă, încheierile judecătorești, care nu se referă la fondul cauzei, nu se supun revizuirii. În același context, legislatorul a exclus competența Curții Supreme de Justiție de a examina cererile de revizuire împotriva deciziilor curților de apel în privința cărora Curtea Supremă de Justiție s-a pronunțat printr-o decizie asupra inadmisibilității.

Din această perspectivă, Colegiul judiciar trebuie să se pronunțe dacă încheierea irevocabilă de inadmisibilitate poate fi supusă revizuirii și dacă Curtea Supremă de Justiție este competentă să judece o atare situație juridică.

Cu privire la primul aspect, instanța de judecată notează că articolul 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă confirmă că încheierea de inadmisibilitate a unui recurs nu se referă la fondul cauzei, ceea ce face aplicabil articolul 446 alin. (2) din Codul de procedură civilă. Cu toate acestea, temeiurile indicate la articolul 433 lit. a¹) – d) din Codul de procedură civilă pot fi apreciate doar de instanța de recurs, iar lipsa unei căi de atac, chiar și de retractare, ar afecta dreptul la un proces echitabil, garantat de articolul 20 din Constituția Republicii Moldova și articolul 6 alin. (1) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Or, potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene, îndepărtarea de la principiul securității juridice este justificată doar când este impusă de circumstanțe cu caracter substanțial și convingător (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Ryabykh vs Rusia*, 24 iulie 2003, parag. 52; *Pravednaya vs Rusia*, 18 noiembrie 2004, parag. 25; *Giuran vs România*, 21 iunie 2011, parag. 30). Competența instanțelor superioare de a casa și de modifica hotărâri judecătorești obligatorii și executorii ar trebui exercitată pentru corectarea erorilor judiciare. Această competență trebuie exercitată astfel încât să facă, atât cât este posibil, un echilibru echitabil între interesele unui individ și nevoia de a asigura eficiența sistemului judiciar (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Nikitin vs Rusia*, 20 iulie 2004, parag. 54-61; *S.C. „Textinc” S.A. vs România*, 6 februarie 2018, parag. 24).

La acest capitol, Colegiul judiciar observă că încheierea din 6 septembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție a fost declarată inadmisibilă în baza temeiul prevăzut la articolul 433 lit. a) din Codul de procedură civilă. Formalitățile specificate la articolul 433 a¹) – d) din Codul de procedură civilă au fost respectate de recurent, iar completul de judecată nu a avut obiecții în această parte.

Drept consecință, instanța de judecată trage concluzia că încheierea sus – citată nu poate fi contestată în procedură de revizuire, iar instanța nu este competentă de a examina cererea de revizuire formulată de Ion Cerga. Or, este evident că hotărârea din 1 decembrie 2016 a Judecătoriei Nisporeni a fost supusă căilor de atac și a fost menținută prin decizia din 4 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău. Conjunctura descrisă supra determină posibilitatea depunerii revizuirii la Curtea de Apel Chișinău, conform competenței specificate în articolul 448 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, instanța de revizuire declară inadmisibile pretențiile revizuentului în partea anulării deciziei din 4 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 1 decembrie 2016 a Judecătoriei Nisporeni.

Cu privire la încheierea din 6 septembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție, Colegiul de control judiciar relevă că legislatorul nu a prevăzut o împuternicire expresă a instanței de revizuire în acest caz. Însă, articolul 446 alin. (1) din Codul de procedură civilă stabilește fără echivoc că dispozițiile judecătorești se revizuiesc în condițiile capitolului XXXIX. Totodată, alineatul (2) din articolul respectiv folosește sintagma „încheierile de inadmisibilitate”, ce vizează în mod direct doar

încheierile judecătorești, care nu se supun revizuirii, întrucât nu se referă la fondul cauzei. Mai mult, o situație juridică similară a fost introdusă de legislator prin punctul 145 din articolul III din Legea nr. 17 din 5 aprilie 2018. Așadar, potrivit acestor completări, instanța de recurs are competența de a considera inadmisibil recursul în cazul în care este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art.429 alin.(5).

Astfel, raționamentele de mai sus limitează soluția instanței la articolul 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu articolul 453 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Pe baza celor prezentate, instanța învederează că legislatorul nu a exemplificat împrejurările, când o instanță de revizuire trebuie să pronunțe o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă. Totuși această dispoziție legală, dar și practica judiciară constantă, denotă că o cerere de revizuire poate fi declarată inadmisibilă, atunci când nu a fost depusă în termenele prevăzute la articolul 450 din Codul de procedură civilă sau a fost declarată de persoanele care nu sunt în drept să facă acest lucru. La fel, cerere de revizuire poate fi respinsă atunci când nu sunt respectate condițiile de formă din articolul 451 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă. Actualmente, urmând logica sus - enunțată, instanța de revizuire poate considera o cerere de revizuire ca inadmisibilă în cazul în care revizuirea este depusă împotriva unui act ce nu se supune revizuirii.

Având în vedere articolele 446 și 451 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide că revizuirea depusă de Ion Cerga urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

Pentru a respecta certitudinea juridică și buna – administrare a justiției, instanța de judecată explică revizuentului, dar și instanței competente de a examina revizuire, că soluția de inadmisibilitate a cererii formulate de Cerga Ion nu exclude posibilitatea acestuia de a se adresa cu aceeași cerere de revizuire la Curtea de Apel Chișinău, conform competenței. În subsidiar, dreptul revizuentului de a formula cererea de revizuire în fața Curții de Apel demonstrează că aplicarea unei atare soluții nu derogă de la dispozițiile generale și nu restrânge drepturile procedurale, din moment ce nu este afectat dreptul de acces la justiție.

În conformitate cu articolul 270, art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge ca inadmisibilă cererea de revizuire declarată de Ion Cerga împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 6 septembrie 2017, deciziei Curții de Apel din 4 aprilie 2017 și hotărârii Judecătoriei Nisporeni din 1 decembrie 2016,

În cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Cerga împotriva Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „NISPORENI - SILVA”, cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Tamara Chișca - Doneva

Luiza Gafton